

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For the following qualifications :-

B.A.

Scand. Studs. SC3740: Old Norse I

COURSE CODE : **SCAN3740**

UNIT VALUE : **0.50**

DATE : **09-MAY-02**

TIME : **10.00**

TIME ALLOWED : **3 hours**

02-C1170-3-30

© 2002 *University of London*

TURN OVER

Answer QUESTION 1 (30%) and QUESTION 2 (45%) and ONE QUESTION FROM QUESTIONS (3)-(8) (25%). A candidate may not in any answer cover the same ground as in an assessed or extended essay.

(1) Translate THREE of the following passages into English:

(a)

Gengu þeir fagra Freyju túna,
ok hann þat orða alls fyrst of kvað:
'Muntu mér, Freyja, fjaðrhams ljá,
ef minn hamar mættak hitta?'

Freyja kvað:

'Þó mundak gefa þér, at ór gulli væri,
ok þó selja, at væri ór silfri.'

Fló þá Loki — fjaðrhamr dunði —
unz fyr útan kom Ása garða,
ok fyr innan kom jötna heima.

Þrymr sat á haugi, þursa dróttinn,
greyjum sínum gullbönd snøri
ok mörum sínum mæn jafnaði.

Þrymr kvað:

'Hvat's með Ásum? hvat's með álfum?
Hví'st einn kominn í Jötunheima?'

Loki kvað:

'Ílt's með Ásum, ílt's með álfum;
hefr þú Hlórriða hamar of fólginn?'

Þrymr kvað:

'Ek hef Hlórriða hamar of fólgin
átta røstum fyr jörð neðan,
hann engi maðr aptr of heimtir,
nema færi mér Freyju at kván.'

(b)

Hann sendi hingat til lands prest þann er hét Þangbrandr, ok hér kendi monnum Kristni, ok skírði þá alla er við trú tóku. En Hallr á Síðu Þorsteinsson lét skírask snimhendis, ok Hjalti Skeggjason ór Þjórsárdali, ok Gizurr inn Hvíti Teitsson, Ketilbjarnarsonar frá Mosfelli, ok margir hofðingjar aðrir. En þeir vǫru þó fleiri er í gegn mæltu ok neittu. En þá er hann hafði hér verit einn vetr eða tvá, þá fór hann á braut, ok hafði vegit hér tvá menn eða þrjá, þá er hann hofðu nítt. En hann sagði konunginum Óláfi, er hann kom austr, alt þat er hér hafði yfir hann gengit, ok lét örvænt at hér myndi Kristni enn takask. En hann varð við þat reiðr mjök, ok ætlaði at láta meiða eða drepa vǫra landa fyrir, þá er þar vǫru austr. En þat sumar it sama kvámu útan heðan þeir Gizurr ok Hjalti, ok þágu þá undan við konunginn, ok hétu honum umsýslu sinni til á nýja leik, at hér yrði enn við Kristninni tekit, ok létu sér eigi annars vǫn en þar myndi hlýða. En it næsta sumar eptir fóru þeir austan, ok prestur sá er Þormóðr hét, ok kvámu þá í Vestmannaeyjar, er x vikur vǫru af sumri, ok hafði alt farizk vel at. Svá kvað Teitr þann segja er sjálfr var þar.

(c)

Þat var snimma í öndverða bygð goðanna, þá er goðin hofðu sett Miðgarð ok gort Valhöll, þá kom þar smiðr nokkurr ok bauð at göra þeim borg á þrim misserum svá góða at trú ok örugg væri fyrir bergrisum ok hrímþursum, þótt þeir kæmi inn um Miðgarð; en hann mælti sér þat til kaups, at hann skyldi eignask Freyju, ok hafa vildi hann sól ok mána. Þá gengu Æsirnir á tal ok réðu ráðum sínum, ok var þat kaup gort við smiðinn, at hann skyldi eignask þat er hann mælti til, ef hann fengi gort borgina á einum vetri; en hinn fyrsta sumarsdag, ef nokkurr hlutr væri ógorr at borginni, þá skyldi hann af kaupinu, ok skyldi hann af engum manni lið þiggja til verksins. En er þeir sögðu honum þessa kosti, þá beiddisk hann at þeir skyldu lofa at hann hefði lið af hesti sínum, er Svaðilfari hét; en því réð Loki, er þat var til lagt við hann.

Hann tók til hinn fyrsta vetrardag at göra borgina, en of nætr dró hann til grjótt á hestinum; en þat þótti Ásunum mikit undr, hversu stór björg sá hestr dró, ok hálfu meira þrekvirki gærði hestrinn en smiðrinn. En at kaupi þeira vǫru sterk vitni ok mǫrg særi, fyrir því at jǫtnum þótti ekki tryggt at vera með Ásum griðalaust, ef Þórr kvæmi heim; en þá var hann farinn í austrveg at berja tröll.

(d)

Ok er hann lífr á þetta, sýnisk honum nakkvat eptir, sem ármaðrinn mælti fyrir honum, ok sættask þeir á þetta, at hann selr Áka hálftr dýrit, ok skal konungr síðan meta alt saman. Skulu þeir fara báðir nú á fund konungs, ok svá gera þeir; fara nú báðir á fund konungs ok stóðu fyrir borðinu. Konungr fhugaði, hvern þessi maðr myndi vera, er hann kendi eigi, ok mælti síðan til Auðunar: 'Hvern ertu?' segir hann. Hann svarar: 'Ek em Íslenzkr maðr, herra', segir hann, 'ok kominn nú útan af Grænlandi, ok nú af Nóregi, ok ætlaðak at færa yðr bjarndýr þetta. Keyptak þat með allri eigu minni, ok nú er þó á orðit mikit fyrir mér; ek á nú hálftr eitt dýrit', ok segir konungi síðan hversu farit hafði með þeim Áka ármanni hans. Konungr mælti: 'Er þat satt, Áki, er hann segir?' 'Satt er þat', segir hann. Konungr mælti: 'Ok þótti þér þat til liggja, þar sem ek settak þik mikinn mann, at hepta þat eða tálma, er maðr gærðisk til at færa mér gørsimi ok gaf fyrir alla eign? Ok sá þat Haraldr konungr at ráði at láta hann fara í friði, ok er hann várr óvinr. Hygg þú at þá, hvé sannligt þat var þinnar handar! Ok þat væri makligt, at þú værir drepinn; en ek mun nú eigi þat gera, en braut skaltu fara þegar ór landinu, ok koma aldri aptr síðan mér í auglýn. En þér, Auðun, kann ek slíka þökk sem þú gefir mér alt dýrit; ok ver hér með mér!'

(e)

Í þessu bili hleypr upp á þekjuna Þorbrandr Þorleiksson ok hæggr í sundr bogastrenginn Gunnars. Gunnarr þríftr atgeirinn báðum höndum ok snýsk at honum skjótt ok rekr í gegnum hann ok kastar honum á völinn. Þá hljóp upp Ásbrandr bróðir hans. Gunnarr leggtr til hans atgeirinum, ok kom hann skildi fyrir sik; atgeirinn rendi í gegnum skjöldinn ok meðal handleggjanna. Snaraði Gunnarr þá atgeirinn svá fast at klofnaði skjöldrinn, en brotnuðu handleggirnir, ok fell hann út af veggnum. Áðr hafði Gunnarr sært átta menn, en vegit þá tvá. Þá fekk Gunnarr sár tvau; ok sogðu þat allir menn at hann brygði sér hvártki við sár né við bana. Hann mælti til Hallgerðar, 'Fá mér leppa tvá ór hári þínu ok snúið þit móðir mín saman til bogastrengs mér.'

'Liggr þér nokkut við?' segir hon.

'Líf mitt liggr við', segir hann, 'því at þeir munu mik aldri fá sótt meðan ek kem boganum við.'

'Þá skal ek nú', segir hon, 'muna þér kinnhestinn, ok hirði ek aldri hvárt þú verr þik lengr eða skemmr.'

'Hefir hvern til síns ágætis nokkut', segir Gunnarr, 'ok skal þik þessa eigi lengi biðja.'

Rannveig mælti, 'Illa ferr þér, ok mun þín skömm lengi uppi.'

- (2) Parse ANY FIFTEEN of the underlined words in the passages in Question 1 in the order in which they appear.
- (3) ‘Nú mun faðir minn dauðr vera.’ How does the creator of *Brennu-Njáls saga* make the deaths of Gunnarr and/or Njáll memorable?
- (4) Examine the ways in which the author of *Auðunar þáttir vestfirzka* presents his hero as *inn mesti gæfumaðr*.
- (5) What were Ari Þorgilsson’s sources for his *Íslendingabók* and how did he use them?
- (6) ‘Succinct, direct, supremely realistic – and thematically baffling’. Discuss this view of *Hrafnkels saga Freysgoða*.
- (7) How far do the extracts from Snorri Sturluson’s *Edda* in E. V. Gordon’s *An introduction to Old Norse* serve to represent *Gylfaginning* as a whole?
- (8) What can be learnt about Old Norse mythology from a reading of *Þrymskviða*?